

tíðindablaðið sosialurinn

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevvari: P/f Sosialurinn
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurinn
Prent: P/f Pressan 1981

Sjálvsagt stuðlar blað Fólkafloksins deyða- revsing!

TAÐ KANN NEYVAN UNDRÁ, at blaðið hjá Fólkaflokkinum stuðlar deyðarevring í USA. Sjálvt um víst hevur verið á, at enn á einum so framkomnum rættarsamfelag sum tí amerikanska eru tað tilvildir, sum gera av, um fólk verða avrættað ella ikki.

BLAÐIÐ STUÐLAR enn á deyðarevring í londum, har fangar verða dæmdir fyri brotsverk, sum teir hava jættað undir pining ella torturi.

SUDURAFRIKA er ikki bert apartheid. Hetta er eisini eitt samfelag, sum eins og mong onnur lond ikki loyvir demokratiskan rætt til frítt at framfara sína hugsan. Tí verða mótstøufólk hjá stjórnini frá hond sett fæst uttan dóm, fólk hvørva, pining fer fram, fólk verða dripin í fongslinum o. s. fr. Talan er ikki á nakran hátt um eitt rættarsamfelag sum okkara.

Í OKTOBER 1985 varð svartu yrkjarin Benjamin Molise tikin av døgum, dæmdur fyri morð. Eingi prógv vóru fyrri, at hann hevði framt nevnda brotsverk, og altjóða eygleiðarar mettu hann at vera ósekan. Og at hann hevði jættað seg sekan var eitt úrslit av tí torturi hann hevði verið út fyri. Um hesa rættarskipan skrivur DB 25. oktober 1985 at »Suðurafríka hevur hóast alt givið tí yrkjandi drápsmanninum tveir rættarviðgerðir við fullum pressudekning! Og so er eftir blaðsins metan alt í lagi. Fyri kortum vísti sjónvarpið ein film um kanningina av drápinum á Steve Biko í einum Suðurafríkanskum fongslum í 1977. Hesin filmur vísti heilt týðiliga hvørja rættartrygd andstøðingar hava í Suðurafríka. Tað er alt sum bendir á, at hann varð livshættisliga meiðslaður í fongslinum, og í hvussu er varð prógvað, at hann doyði vegna vansketni frá fongslsmyndugleikunum. Hóast hetta kom dómarin til ta niðurstøðu, at eingin hevði gjørt nakað skeivt!

TAÐ VAR við hesi ivasomu rættarskipan, at Molise varð dæmdur til deyða, og tess vegna heittu nógvar vesturlendskar stjórnir á Suðurafríka um at eira Molise. Men í tveimum stöðum varð eingin náði at finna. Stjórnin í Suðurafríka læt ikki við seg koma, og á Traðarvegnum varð mestsum frøi. Í fleiri greinum varð bein-

oddagrein

leiðis tikið undir við avrættingini, og um teir sum virkaðu fyrri, at Molise varð eirdur, hevði blaðið háð og spott, sum tá sagt varð, at »vinstra-pressan hevur mjarrað um henda yrkjarin, sum varð hongdur...«

SLÍKA VERJU Hævið ein slík rættarskipan ikki kunna fingið frá nökrum demokrati, og siga hesi brot úr Dagblaðnum meira enn heilt nógva annað hvussu demokratiskur tess flokkur er. Hetta verður eisini undirstrikað av pástandinum um at nevnda rættarsak fór fram við »fullum pressudekningi«. Tað er eingin frí pressa í Suðurafríka. Har er sensurur móti at bera tíðindi, sum ikki hóva stjórnini. Men pressan hevur sjálvsagt »frælsi« til at taka undir við stjórnini. Men tað heldur DB víst vera ivaleysa stórt frælsi og sigur hetta eisini nóg mikið um tað frælsi db stendur fyri.

MEN HER hava vit helst eisini frágreiðingina um, hví fólkafloksblaðið er so hatskt í síni herferð móti mannarættindafelagsskapum. Og serliga móti Amnesty International, sum nýtir ein stóran part av síni orku at virka fyri samvitskufangum í kommunistiskum londum. Veruleikin er nevnliga tann, at tað í veruleikanum eingin munur millum ta stöðu, sum sovæl USA, Sovjet og DB hava til fólk sum hava »skeivir« hugsanir. Í Suðurafríka verða fólk sett fæst fyri landsskaðiligt virkseimi, tað sama hendir í Sovjet. Og fremsta vápni hjá fólkaflokkinum móti óðrvisi hugsandi er júst tað sama, at tey reka ørindi fyri fremmanda makt. Og vit kunnu bert hugsa okkum tial, hvat ið vildi hent, um OB og hansara harkalið fekk makt, sum tað hevur akt!

SANNIR DEMOKRATAR og sannfærdir verjar av mannarættindum gera ongan mun á, um fólk verða fongslað fyrri teirra sannføring í Suðurafríka ella Sovjet. Og teir fegnast eisini um, at Sovjet hevur leyslatið fleiri samvitskufangar og vóna at henda gongdin heldur áfram.

MEN TÍVERRI er sera lítið sum bendir á nakran bata í Suðurafríka. Har verða andstøðingar framvegis fastsettir og pindir. Og eina ávísa ábyrgd fyri hesum má tann hava, sum undir tí falska heitinum »demokrat« og »frísinnaður« stuðlar rættarskipanina hjá hesi stjórn, og sum metir umbøn um menniskjansligheit móti einum deyðadæmdum politiskum fanga fyri »mjarra«. Ein slíkur persónur og ein slíkur flokkur kann so ongatið kasta øðrum nakað fyrri, og kann hann heldur ikki verða tikin fyri fult, tá hann lætst at hava umorgan fyri mannarættindum í londum við øðrum stýrslag.

tjak og meiningar

Lesið lóg og sáttmála!

skrivar Petra Hansen til hinar fyra nevndarlimirnar í Tórshavnar Kommunala Starvs- og Tænastumannafelag

Eftir at hava lisið blaðini siggi eg, at Óssur Simonson kunnger, at eg ikki eri álitisvinna men varaálitisvinna. Hesum vil eg mótmæla, av tí at skrivio, ið tit nú koma fram við sum »prógv« varð gjørt ógildugt beinanvegin, telefoniskt og á fundi í nevndini.

Tað er klárt, at tit hava ikki hildið stk. 4 í álitis-mannalógini. Valið av Jastrud Clementsen sum álitisvinna hevur ikki verið fyri á nevndarfundi, og er tað sostatt brot á lógina. Harnæst er at siga, at tað eru álitisfólk fyrri nevndina eisini, tí tit hava valt meg til álitis-kvinnu. — Hvat meira álít skal eg hava sum álitisfólk?

Eg haldi ikki, at tit eru komnir langt í lesnaðinum av sáttmálanum, tí tit eru ikki komnir til grein eitt, stk. 5, sum víðger tulkningar av sáttmálanum. Heldur ikki eru tit komnir til grein 3 í álitis-mannaskipanini. Tit vistu heldur ikki, at reglugerð er fyri álitisfólk. Tað fingi tit at vita av mær, fyrri 14 døgum síðani, men hana duga tit heldur ikki at handfara — sjálvt um tveir av nevndarlimunum hava sitið í tvey ár. S eg fari at halda, at tit eru tungtfatandi.

Lesið sáttmálan

Álitisreglugerðina fekk eg sendandi frá Eyðun Jensen, sjálvt um eg visti tað æðrenn, tí hann nýtti meg í starvssetanum av fólk eftir álitis-mannaskipanini, sum sigur, at

álitisfólk skal vera við, tá fólk verða sett í starv ella verða uppsøgd. Hetta stendur í grein 3 stk. 7, og visir hetta, at tit ikki hava slitið barnaskógvarnar fakfelagsliga. Setið tykkum heldur niður og lesið sáttmálan, og fáid tykkum fakfelagsliga hjálp at týða hann — og gerið tykkum ikki býttari við at visa, hvussu lítið tit vita um sáttmálan. Latið eisini vera við at koma við ósannindum. Bert á henda hátt kunnu tit vinna virðing hjá limunum, um nøkur virðing yvirhøvur er til staðar eftir viðgerðina av Ellisheiminum. Eftir hetta vil eg meta, at tann virðingin, um tit høvdu nakra millum limirnar, reykt við hasum málunum.

— Tit siga, at tit ikki eru í lummanum á Poul Michelsen, og skal eg lata tað verða ósagt. Men tit eru í lummanum á fyrstodukvinnuni, tí hon segði á fundi 3.3.1987, at hon var noydd at fara av fundinum, men kom aftur við tykkum fyri, bert 5-10 minuttir aftaná. So skjótt kundi fyrstodukvinnan fáa fatur á tykkum nevndarlimum. Eini ótrúlig evni, tá ið hugsað verður um, at 11 yrkisfeløg og minnilutin í býráðnum ikki kundu fáa fatur á tykkum í eitt heilt samdøgur. Tá tað bert tók fyrstodukvinnuni at fáa samband uppá 5-10 minuttir, er vandi fyrri, at tit nevndarlimir eru í hennara lumma.

Eri framvegis forkvinna

Allir fundir, tit hava havt við starvsfólkið á Ellisheiminum, hava víst, at tit hava traðkað á tykkara egnu limir á hvørjum fundi, og givið fyrstodukvinnuni allar møguleikar at kveistra starvsfólkini og teirra hugsan til viks.

— Tit siga, at hin fimti nevndarlimurin er, ella var, ikki forkvinna. Við øðrum orðum hava tit við hesum roynt at koyra meg frá. Men um tit lesa lógirnar, so er tað bert aðalfundurin, ið kann taka hesa avgerð. — Aftur eitt lógarbrot.

Tit tosa um lógarbrot. Hver hevur brotið lógirnar? Tað eru tit og ikki eg. Limirnar hjá okkum kravdu eykaáðalfund, sum teir hava rætt til eftir lógini, og tit lýstu hann ikki — aftur eitt lógarbrot. Sum forkvinna havi eg skyldu at lýsa ein slíkan fund eftir kravið frá limunum — fundin, sum tit søgdu vera óløglegan. — Hvar er lógarbrotið? Tað liggur hjá tykkum.

Meira er eftir

Um tit ikki hava fingið nokk, kunnu tit altíð fáa meira at vita um tykkara óløgliga virkseimi og óðugnaskap. Tí tað er ríkiligt til av lógarbrotum. Og tað hoystráð tit klina tykkum til av einum »prógi«, hevur líka so lítið virði, sum tað pappir, tað er skrivað á.

Petra Hansen
forkvinna

Mótmæli

Felagsskapurin FRÍU FØROYAR áttalar og mótmælir harðliga, at umboð fyrri føroysku umsitingina vitjar fastisktan einaræðisharra, sum í 10 ár hevur stýrt eftir undantakslógum og stöðugt noktar at halda fræls val í landinum.

Vit visa á, at pakistanski stjórnarleiðarin, Zia ul Haq, hevur staðfest deyðadóm á politiskum grundvelli og hevur sett nýggjar revsihættir í verk, m.a. almenna pisking og hetta at fólk verða

dæmd at missa hendur og fótur.

Vit meta, at henda vitjan fer at skaða umdømi føroyinga!

FRÍU FØROYAR

